

Bursa in 2010: plus 15%. Ce sentiment aveti citind aceasta stire?

La finalul anului trecut societatea romaneasca pare sa aiba un grad de dezbinare mai mare decat de obicei. Divizata de discursul politic si de constientizarea generalizata a crizei economice, care ne afecta de doi ani de zile, Romania detinea putine unanimitati.

Una provenea din sfera economica: anul 2010 va fi cu siguranta un an prost. Vom avea un buget de criza, vom avea somaj, economia o va duce prost. Pe piata de investitii mai exista o certitudine: leul se va deprecia, deci investitia in valuta era una salutara....

Nici nu a inceput bine anul si avem domenii economice care contrazic si aceste putine unanimitati. Indicii Bursei au crescut cu pana la 15% in doar doua saptamani, in timp ce leul cunoaste o apreciere cu care nu mai eram obisnuiti de o perioada parca dureros de lunga.

Ce sentimente pot naste astfel de stiri? Poate de uimire, poate de neincredere dar poate si de confirmare. De la caz la caz. Am putea fi uimiti ca "barometrul economiei" nu asculta de previziunile oficiale sau mai putin oficiale. Am putea privi cu neincredere aceste evolutii considerandu-le o sincopa de la mersul general al lucrurilor, insa, evident, ar trebui sa gasim explicatii pentru rationamentul celor care isi investesc fondurile in astfel de active la preturi din ce in ce mai ridicate.

Sau am putea trai un sentiment de confirmare a unui rationament corect. Nu trebuie sa uitam ca actuala crestere a pietei vine in contextul unor cresteri la fel de spectaculoase inregistrate in a doua parte a anului trecut. Traim in prezent confirmarea faptului ca bursa romaneasca ajunsese extrem de ieftina.

De asemenea retrim lectii pe care le-am mai parcurs si in trecut (se pare ca avem corigente). Va reamintesc doar cateva. Daca e criza economica sau nu vedem in primul rand pe Burse - in Romania bursa scadea de la inceputul lui 2008, iar numeroase segmente din societatea romaneasca au avut nevoie de aproape doi ani sa constientizeze acest lucru.

Daca dobanzile bancare scad bursa creste. Este o combinatie care functioneaza aproape fara exceptie, ea reflectand perfect balanta preferinta/aversiune fata de risc. Pentru orice investitor un trend de scadere a dobanzilor trebuie sa ii semnalizeze ca in scurt timp apetitul fata de risc va creste ceea ce va readuce in primplan o piata mai riscanta asa cum este piata actiunilor. Evident ca si reciproca se aplica.

Dar poate lectia cea mai importanta este cea legata de psihologia indiviziilor si a societatii, in ansamblul sau, in perioade de criza. Bursa contureaza tiparul dupa care fiecare sector economic, fiecare piata de active va functiona in urmatorul an, bazandu-se pe capacitatea sa de predictie a evolutiilor economice. Cu alte cuvinte daca in perioada februarie-martie 2009 bursa a atins maximum sentimentului negativ (exprimat in minime absolute ale pietei) este probabil ca intensitatea maxima a pesimismului in economia romaneasca sa o inregistram intre primul si cel de al doilea trimestru al anului curent.

Sunt lectii practice, lectii care ajuta nu doar investitorii la bursa. Prin raza de lumina pe care Bursa o arunca spre peisajul economic "innegrit" de previziuni pesimiste putem spera ca, macar partial, piata bursiera sa ofere un punct de sprijin suplimentar pentru o economie aflata in suferinta.

Alin Bredea
Dir. Operatiuni Prime Transaction
15 ianuarie 2010